

Ministerie van Justitie

CC R m

RSJ
IN 26 JAN. 2009
Nummer

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Raad voor de Strafrechtstoepassing en
Jeugdbescherming
T.a.v. de heer drs. P.G. Molenaar
Postbus 30137
2500 GC Den Haag

**Directie Sanctie- en
Preventiebeleid**

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

Saskia van Gelderen
Projectmedewerker forensisch
psychiatrisch toezicht

T 070 370 44 46
F 070 370 79 00

Uw kenmerk

CR 35/1052652/08/AGvB/TVV

Ons kenmerk

5582149/09/DSP

Datum 15 januari 2009
Onderwerp Reactie advies forensisch psychiatrisch toezicht

Geachte heer Molenaar,

Hartelijk dank voor het advies dat u op 6 september 2008 hebt uitgebracht over het forensisch psychiatrisch toezicht (fpt), een vernieuwde vorm van toezicht op tbs-gestelden. Ik ben blij te vernemen dat uw advies in grote lijnen positief is. De Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) ziet in de doelen en uitgangspunten van het forensisch psychiatrisch toezicht een goede basis.

Ik geef in deze brief mijn reactie op uw aanbevelingen en opmerkingen. Eerst ga ik kort in op de huidige stand van zaken van de testfase van het forensisch psychiatrisch toezicht en het vervolgtraject.

Het forensisch psychiatrisch toezicht wordt sinds mei 2008 getest door tien van de twaalf forensisch psychiatrische centra en de reclasseringsorganisaties. De ervaringen van de deelnemers worden gedurende de testperiode door een klankbordgroep gevolgd. Daarnaast voert het WODC een plan- en procesevaluatie uit. Ik verwacht de resultaten van dit onderzoek komend najaar. De praktijkervaringen, onderzoeksresultaten en (uw) aanbevelingen zullen vervolgens betrokken worden bij de vormgeving van het definitieve model.

Effecten van langdurig toezicht

U adviseert in te gaan op de effecten van langdurig en door twee instanties uitgevoerd toezicht. De effecten van het fpt-model zullen na de implementatie worden onderzocht met behulp van een effectevaluatie. Het formuleren van goed meetbare prestatie-indicatoren voor het effectonderzoek is al wel onderdeel van de plan- en procesevaluatie.

Maatwerk als doel voor de implementatie en uitwerking zorgconcepten

U beveelt aan maatwerk en continuïteit als doelstellingen voor de implementatie van het project op te nemen. Hierbij onderscheid makend naar verschillende doelgroepen en aandacht voor de lange termijnen. Ik kan hierover opmerken dat maatwerk bij uitstek het uitgangspunt voor forensisch psychiatrisch toezicht is. Het toezicht is afgestemd op de specifieke behoefte aan zorg, behandeling en controle van iedere tbs-gestelde. Daarbij kan flexibel worden ingespeeld op de lokale mogelijkheden.

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Ik zal bij de beschrijving van het definitieve model de door u aangedragen elementen waar mogelijk betrekken. Hierbij zal ik ook rekening houden met de ontwikkeling en evaluatie van de nieuwe toezichtsvarianten binnen het project redesign toezicht alsmede de onderzoeksbevindingen. Waar mogelijk zal onderscheid gemaakt worden naar doelgroepen. Echter maatwerk staat voor mij voorop.

**Directie Sanctie- en
Preventiebeleid**

Datum
15 januari 2009

Ons kenmerk
5582149/09/DSP

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden niet helder

De huidige wet- en regelgeving blijft gedurende de testfase van kracht. In deze wet- en regelgeving zijn de taken en verantwoordelijkheden helder omschreven. Uit de evaluatie zal moeten blijken of en welke aanpassingen nodig zijn. U suggereert dat de toezichthouders en behandelaars elkaars taken deels gaan uitvoeren c.q. overnemen. Forensisch psychiatrisch toezicht houdt niet in dat de reclasseringsorganisaties en de forensisch psychiatrisch centra elkaars werk gaan uitvoeren. Wel zijn deze organisaties vanuit hun eigen expertise eerder en/of langer betrokken bij het toezicht- en behandeltraject.

U doet verder de suggestie om continuïteitsbalken voor taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het definitieve model op te nemen. Het huidige fpt-model bevat reeds schematische modellen voor de verantwoordelijkheidsverdeling per (verlof)fase van de tbs-maatregel. In het definitieve model zullen de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden verder worden uitgewerkt c.q. worden aangepast. Wel ben ik van mening dat maatwerk het uitgangspunt is binnen een algemeen bindend wettelijk kader.

Rechtspositie van tbs-gestelden onder druk

De RSJ voorziet een uitholling van de rechtspositie als er geen uitzonderingen worden toegestaan op het uitgangspunt dat tbs-gestelden iedere fase van de maatregel moeten doorlopen. Ik ben van mening dat van uitholling geen sprake is. Uitgangspunt van fpt is wel dat iedere fase wordt doorlopen, echter in bepaalde gevallen zal hier om (behandelinhoudelijke) redenen van af kunnen worden geweken. Het is daarnaast de onafhankelijke rechter die periodiek toetst of de tbs-maatregel verlengd danwel (voorwaardelijk) beëindigd moet worden. De rechter betreft bij zijn beslissingen zowel het gevaarscriterium als de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

Controle op toezichthouders

U stelt een stelsel van gelaagd toezicht voor. Ik ben van mening dat toezicht op toezichthouders en toezichthoudende instellingen al plaats vindt. Toezicht op de toezichthouders wordt bij tbs-gestelden door een duobegeleider uitgevoerd. Deze tweede reclasseringswerker kijkt met de toezichthouder mee en zorgt voor controle en continuïteit. Toezicht op de reclasseringsinstellingen vindt door de Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) plaats. In het toetsingskader van de ISt zijn de kwaliteitscriteria van het forensisch psychiatrisch toezicht inmiddels standaard opgenomen. De Inspectie zal bij elke doorlichting van een forensisch psychiatrisch centra of reclasseringsorganisatie het fpt hieraan toetsen. Daarnaast zal de ISt in 2009 een themaonderzoek verrichten naar het toezicht op tbs-gestelden.

Overige opmerkingen

Uw opmerkingen over de voortgang van het opleidingstraject van reclasseringswerkers en het implementatietraject onderschrijf ik. Verder zal ik de uitwerking van de definitie van nazorg in het definitieve model meenemen.

Tot slot adviseert u invoering van een lerende toezichtpraktijk. Forensisch psychiatrisch toezicht kenmerkt zich door een dynamisch karakter. Wanneer nieuwe wetenschappelijke inzichten bekend zijn over effectief toezicht houden op tbs-gestelden zal met de betrokken organisaties worden bekeken hoe deze binnen het fpt worden opgenomen. Zo wordt invulling gegeven aan een lerende toezichtpraktijk.

**Directie Sanctie- en
Preventiebeleid**

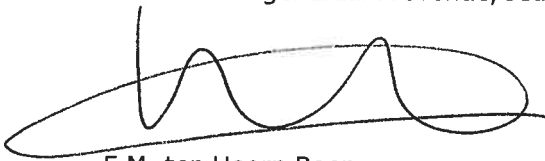
Datum

15 januari 2009

Ons kenmerk

5582149/09/DSP

De Staatssecretaris van Justitie,
namens deze,
de directeur-generaal Preventie, Jeugd en Sancties

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and curves, positioned above the printed name.

E.M. ten Hoorn Boer